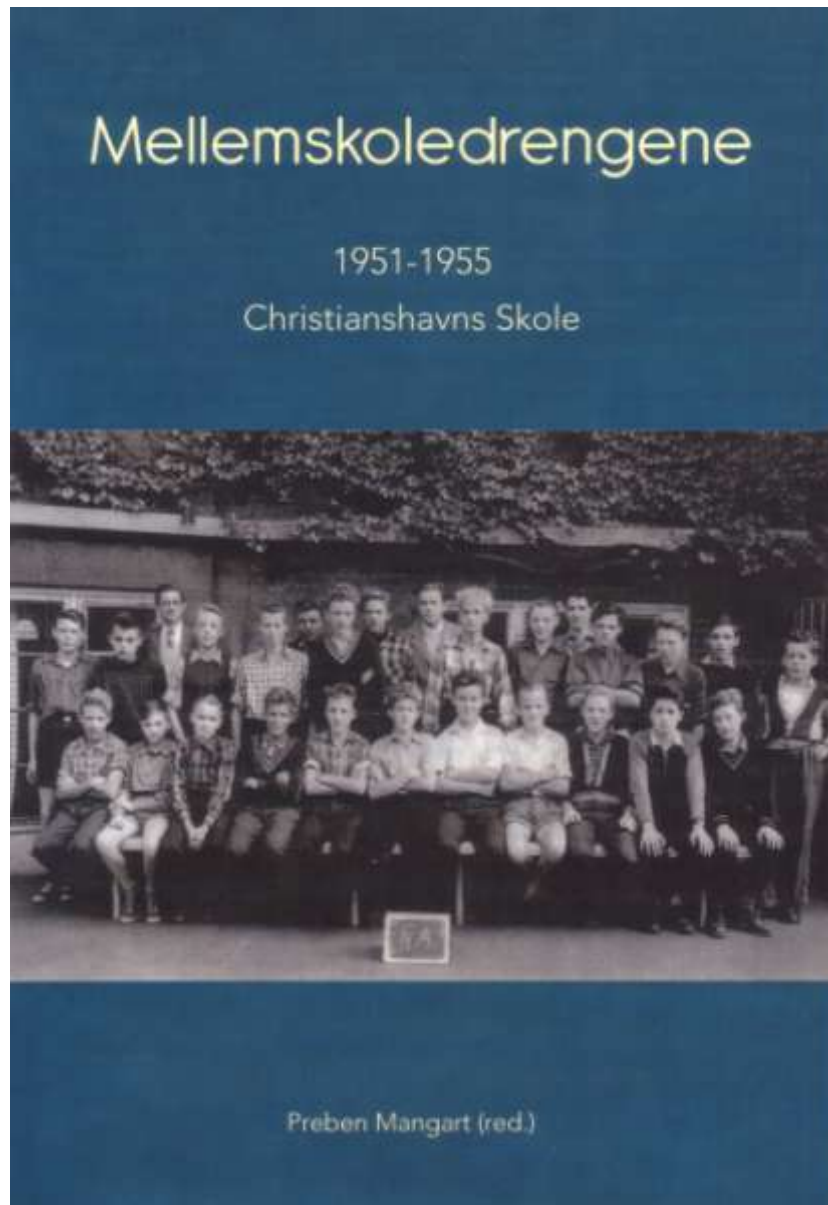

Uddrag af bogen "Mellemskoledrengene 1951-1955 Christianshavns Skole" – redigeret og udgivet af Preben Mangart i 2010.

21. Vore skoler på Christianshavn

Preben Mangart

Christianshavns skole, filialen i Prinsessegade 54

Skolebygningen ud til Prinsessegade 54 (i 1913 nummerskifte fra 44) blev opført for Københavns kommune, indviet og taget i brug 14.- henholdsvis 15. august 1865 og i starten benyttet som betalingskole. Der var 9 klasseværelser samt et større værelse eller sal bestemt til undervisning i tegning og sang.

Christianshavn skole, filialen

Skolen hed fra 1865 Christianshavns betalingskole, fra 1890-1915 Prinsessegades betalingskole, 1915-1937 Prinsessegades kommuneskole, og fra 1938 Christianshavn skole filialen efter den var blevet sammenlagt med Dronningensgade skole. Nu med fælles skoleinspektør frk. Ella Arnefelt fra august 1938 til hendes pensionering sommeren 1951.

Vi gik de 3 første skoleår på denne skole filialen, og fortsatte skolegangen på den ofte kaldte Sofiegade skole, men det officielt korrekte navn er altså Dronningensgade skole.

Efter krigen var sluttet blev skolen benyttet af den Danske Brigade fra den 6. maj til den 17. august 1945, og den højeste belægning var 135 personer.

Den tilbagetrukne bygning, det lille rokokohus, blev opført af den kendte murer- og bygmester Philip de Lange i 1755-56 som bolig til ham selv.

På et tidspunkt lå en porcelænsfabrik på hjørnet af Prinsessegade og Bådsmadsstræde og den havde blandt andet overtaget Philip de Langes bolig. En stor del af rumhøjden i bygningens stueetage blev ændret, fordi fabrikken ønskede at anvende arealet til lager for porcelænsvarer.

Philip de Langes hus, den også kaldte porcelænsbygning, fremstod efter opførelsen af den nye skolebygning som en bagbygning med en mindre fremtrædende rolle. Den var i 1856 købt af Københavns kommune, anvendt som skole, senere restaureret og indrettet med gymnastiksal samt bolig og kontor for skoleinspektøren til skolen ud mod Prinsessegade.

Philip de Langes hus som blev fredet i 1932 er i 1994-95 restaureret og ombygget til fritidshjem for ca. 80 børn.

I august 1965 kunne skolen fejre sit 100 års jubilæum, blandt andet med udgivelse af et lille festskrift. Endnu et jubilæum blev fejret i 1990, da havde skolen bestået i 125 år.

Dronningensgades skole, Christianshavn skole, i
Dronningensgade 34

Den er opført 1893-1894 ved stadsarkitekt L. Fenger, og indviet 18. august 1894. Det er en 3 etagers rødstensbygning med 20 klasselokaler, gymnastiksal og legeplads hvor der også var 14 retirader. Det var den første skole i de københavnske kommuneskolers historie, som blev en ren kvindearbejdsplads; man indsatte end ikke en mandlig viceinspektør.

Skolens første inspektør hed Henriette Petersen, hun blev i 1894 udnævnt som Danmarks første kvindelige skoleinspektør.

Fra 1911 til sin pensionering i 1920 fortsatte hun som inspektør på Prinsessegade skole der i hendes funktionstid blev en ren drengeskole.

Fra 1894 til 1915 hed skolen Dronningensgade friskole, og fra 1915-1938 Dronningensgade kommuneskole.

Dronningensgade skole, Christianshavn skole

I 1938 blev skolen sammenlagt med Prinsessegades skole under fællesnavnet Christianshavn skole og under samme inspektør som nu hed frøken Ella Arnefelt.

Den 1. april 1945 blev skolen beslaglagt af den tyske besættelsesmagt, som benyttede den til at huse tyske flygtninge. Det højeste antal flygtninge som skolen husede var 420 optalt i september 1945. De sidste flygtninge forlod skolen januar 1946.

Fra august 1946 til August 1950 virkede skolen igen som før beslaglæggelsen.

I 1949 blev bygningen overdraget til Kofoeds Skole. I stedet købte kommunen i 1949 bygningen i Prinsessegade 45, der tidligere var marinehospital.

Den 28. august 1950 var sidste skoledag på denne skole, og skolens personale og elever forlod skolen i sluttet trop.

Med to fanebærere forrest, en dreng og en pige fra ældste klasse bevægede vi elever og lærere sig ad Sofiegade og Prinsessegade til den vores nye skole det tidligere marinehospital i Prinsessegade 45.

Christianshavn Skole bestod nu af de to bygninger, hovedskolen i Prinsessegade 45 og filialen i Prinsessegade 54.

Kofoed Skole flyttede i oktober 1951 ind i Dronningensgade 34, og havde sit virke dér til den i januar 1975 flyttede til Nyrborggade på Amager.

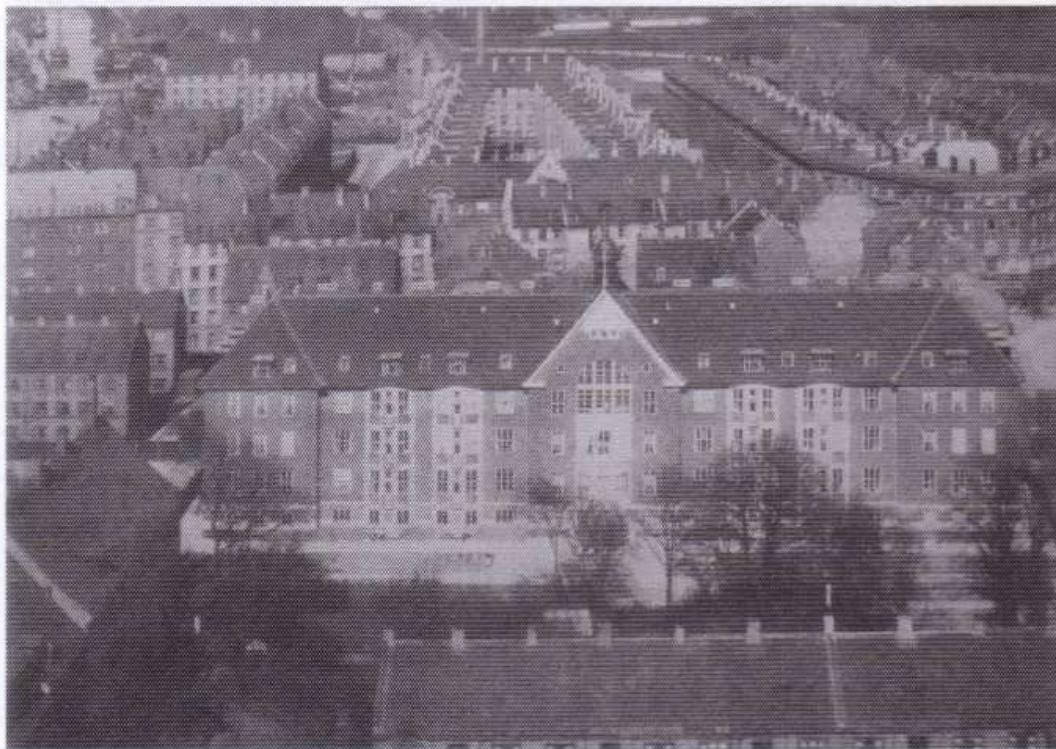
Bygningen i Dronningensgade 34 er nu hjemsted for Christianshavns Beboerhus.

Christianshavn skole, tidligere marinehospital,
Prinsessegade 45

Bygningen er opført efter tegninger af arkitekt B. Ingemann og indviet i foråret 1915 som marinehospital for flåden.

Der var sengeafdelinger for kirurgi, medicin og hudsygdomme samt flere specialafdelinger. De 70 sengepladser var fordelt med 6 senge pr. stue, men stuer og gange var dimensioneret så rigeligt, at der kunne opstilles ekstrasenget hvis det var påkrævet.

Marinehospitalet fik en kort levetid, men af det der vil huskes, kan nævnes den indsats der blev ydet under "den spanske syge". I 1923 var opmærksomheden rettet mod hospitalet, hvor en del af ofrene fra Gejser-ulykken var indlagt og blev behandlet for brandsår af en berømt engelsk plastikkirurg som var tilkaldt fra London. I alt 55 personer blev såret, og en døde senere af sine kvæstelser som følge af en eksplosion i et fosfor tåge-udviklingsapparat under en demonstration på agterdækket af krydseren Gejser der lå i Masnedsund.

Christianshavn skole, tidligere marinehospital, Prinsessegade 45

I efteråret 1928 blev marinehospitalet nedlagt sammen med Københavns Garnisonssygehus i Rigersgade. Begge erstattet af det nybyggede Militærhospitalet på Tagensvej, indviet samme år.

Efterfølgende lykkedes det ikke at sælge marinehospitalet bygning til Københavns Kommune, derfor blev bygningen fra 1929 til 1935 udlejet til forskellige formål.

I 1929 flyttede Kofoeds skole ind og havde sit virke der til december 1934.

I 1931 flyttede Fröbel-Højskolen (et seminarium for børnehavelærere) ind, og blev der til 1935.

I 1933 flyttede Døtreskolens Børnehaven ind, og blev der til 1935.

Desuden var der i perioden fra 1929-1935 forskellige andre lejere i den store bygning, Periodevis var der væverskole og børstebinderi, Christianshavns vuggestue og daghjem, og flere enkeltpersoner havde lejet sig ind, blandt andre forfatteren Jens August Schade.

I 1935 overtog Østifternes Åndssvageanstalt bygningen af Krigsministeriet, og institutionen Huberts Minde Åndssvageanstalt flytter ind og bygningen bliver belagt med cirka 190 stærkt åndssvage.

Danmark blev besat af tyskerne 9. april 1940, og militært personale fra Flyvestation Værløse blev efterfølgende overflyttet til det tidligere marinehospital.

I 1940 efter 9. april gik der rygter om, at englænderne ville bombe København. Anstaltens ledelse var derfor ængstelig for, at de åndssvage skulle komme noget til, og man fik dem derfor flyttet bort fra byen, nærmere bestemt til den nybyggede institution Andersvænge ved Slagelse.

Senere på året meddelte krigsministeriet, at bygningen nu ville være at benævne Prinsessegades Kaserne.

Den 23. august 1943 blev Prinsessegade Kaserne besat af tyskerne, efter en kort ildkamp, uden nogen faldende af den fåtallige danske vagtstyrke eller tyskere. Alt personel, cirka 25 personer, blev interneret af tyskerne, og løsladt kort tid efter.

I slutningen af krigen anvendte tyskerne bygningen, både som tyfus-lazaret, kirurgisk-ortopædisk klinik, og til indkvartering

af tyske flygtninge. I august 1945 var der indkvarteret over 500 tyskere.

Københavns kommune købte bygningen i 1949, og efter endt renovering og diverse bygningsmæssige ændringer blev skolen taget i brug 28. august 1950.

Skolen har 3 trappeopgange, hvoraf hovedtrappen i midten har den tilgltrede elevatorskak; endvidere 21 klasseværelser, diverse faglokaler og 2 nyopførte pige- og drengegygnastiksale. Hver klasse med eget klasselokale

Indvielsen af skolen fandt sted 17 marts 1951. Blandt gæsterne var overborgmesteren, overpræsidenten, skoleborgmesteren, repræsenteranter fra borgerrepræsenterationen, skoledirektøren og mange flere.

Der var blandt andet taler af kommunens repræsenteranter, provst Egede Schack fra Vor Frelser Kirke, skolenævnets formand skomagermester Grønning, lærerrådet formand H. Truelssen og til sidst skoleinspektør Ella Arnefelt som også havde budt velkommen.

Fra starten af skoleåret 1951-52 var H. Mellemgard blevet skoleinspektør.
